

ΣΑΡΚΩ (1825—1893)

Τὴν πρωΐαν τῆς 4/16 Αὐγούστου τοῦ πρὸ μικροῦ ὀυσαντος ἔτους τοῦ 1893 ἐν Παρισίοις ἀπέθνησκε, μετ' ἀγωνίαν ὀλιγίστων στιγμῶν, ἐν ὄλῃ τῇ ἐκλάμψει τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματός του, ὁ ἔξοχος Καθηγητὴς Σ α ρ κ ῶ. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὸ Γαλλικὸν Ἔθνος ἀπεστερήθη περικλεεστάτων Ἀνδρῶν. Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Σαρκῶ ἡ Ἱατρικὴ Ἐπιστήμη ἀπώλεσεν ἓνα ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων καὶ εὐγενεστέρων αὐτῆς ἀντιπροσώπων, ὁ δὲ θάνατος αὐτοῦ ἀληθῶς ὑπῆρξε μεγάλη ἀπώλεια ὅχι μόνον εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπιστήμην ἐν γένει, ἥτις οὔτε πατρίδα ἔχει, οὔτε ἔθνισμόν.

Ὁ περικλεῆς Γάλλος Νευρολόγος Charcot (Jean Mardin), οὗ ἡ διανοητικὴ σκαπάνη ἐξέχωσε τοσοῦτους τεθαμμένους θησαυροὺς γνώσεων, ἔφερε δὲ φῶς εἰς τὸ χάος, ὅπου ἔμενον ἐν σκοτίᾳ οἱ ἐπιφανέστατοι τῶν ἐπιστημόνων, ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις τὴν 29ην Νοεμβρίου 1825 ἐξ οἰκογενείας ἐντίμου μὲν τεχνίτου ἀλλὰ μικρᾶς περιουσίας. Αὐτὸς οὗτος μὴ κρύπτων τὴν καταγωγὴν του ταύτην, ἀλλὰ σεμνυνό-

μενος ἐπ' αὐτῇ, διηγείτο πολλάκις, ὅτι ὁ πατήρ του μὴ δυνάμενος νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς δαπάνας τῆς εὐπρεποῦς ἀποκαταστάσεως τῶν τριῶν υἱῶν του εἶπεν αὐτοῖς ἡμέραν τινά. «Δὲν δύναμαι νὰ ἐκπαιδεύσω πάντας ὑμᾶς, ἐκείνος ὅστις διὰ τῆς ἐπιμελείας του θέλει δειχθῆ ὑπέρτερος κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, θὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς σπουδὰς του· ὁ ἕτερος θὰ γείνη στρατιώτης καὶ ὁ τρίτος ἀμαξηγὸς ὡς ἐγώ.» Οὕτω καὶ ἐγένετο· ὁ διάσημος Καθηγητὴς ὑπερτερῆσας τοὺς δύο ἄλλους ἀδελφούς κατὰ τὴν πρόδον ἀπεστάλη εἰς τὸ Λύκειον Saint-Louis. Μετὰ τὸ πέρασ τῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν αὐτοῦ σπουδῶν ἐνεγράφη εἰς τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν τῶν Παρισίων, τῷ 1848 ἐγένετο ἐσωτερικὸς Ἰατρὸς τῶν Νοσοκομείων, τῷ δὲ 1853 ἀνηγорούθη διδάκτωρ τῆς Ἰατρικῆς. Τῷ 1872 διωρίσθη Καθηγητὴς τῆς παθολογικῆς ἀνατομίας ἐν τῇ Ἰατρ. Σχολῇ τῶν Παρισίων, εἰς τὸ ἀξίωμα δὲ τοῦτο παρέμεινε μέχρι τοῦ 1881 ὅτε ἐγένετο μέλος τῆς Ἀκαδημίας. Μόλις ἐν ἔτει 1882 ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ τὸν ἐπὶ τόσα ἔτη ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν του, ἰδρυθεῖσας χάριν αὐτοῦ ἐν τῇ Σαλπεντιέρῃ ἰδίας ἑδρας κλινικῆς τῶν νευρικῶν νοσημάτων. Ἡ ἰδρυσις αὕτη ἦν ἐπίσημος ἀναγνώρισις, καίπερ ὀλίγον βραδέως γενομένη, διδασκαλίας ζωηρᾶς, καρποφόρου καὶ τιμώσης τὴν Γαλλικὴν ἐπιστήμην. Ἐν ἔτει 1883 ἐγένετο μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ J. Cloquet.

Ἐκτοτε ἄρχεται ἡ ἐπιστημονικὴ δρᾶσις τοῦ Σ α ρ κ ω, καθ' ἣν πολλὰς ἐπινοήσας μεθόδους καὶ διαφωτίσας σκοτεινὰ τῆς Ἰατρικῆς σημεῖα, περιέβαλλε τ' ὄνομά του διὰ παγκοσμίου ἐπιστημονικοῦ κύρους καὶ ἀπέβη διὰ μὲν τὴν Γαλλίαν ἐπιστημονικὴ δόξα ὑπέροχος, διὰ δὲ τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν τῶν Παρισίων, ἧς ἀπὸ τριακονταετίας ἀπετέλει μέρος, προσωπικότης ἐκ τῶν μᾶλλον περιθιπέτων καὶ δυσαναπληρώτων, διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἐν γένει εἰς τῶν μεγαλοφυσέτερων καὶ εὐεργετικωτέρων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς μας. Προνομιούχος ὕπαρξις, εἰς ἀληθῆς ἥρωος τῆς ἐρεῦνης, ἐξακοντίζων ἰσχυρὸν τὸ φῶς τῆς ἐπιστήμης εἰς τὰ βάθη τοῦ σώματος καὶ εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς, συμπληρωτῆς τοῦ ἔργου τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐχρησίμευσεν ὡς ἡ μεγαλητέρα αὐθεντία ἐν Εὐρώπῃ εἰς τὰ νευρικὰ νοσήματα, ἐσημείωσε δὲ ἐπιφανεῖς σταθμούς ἐκτάκτου τῆς ἐπιστήμης προόδου. Εἰς τὸν Σ α ρ κ ω ὀφείλεται καὶ ἡ εἰς τὴν ἐπιστήμην εἰσαγωγὴ τοῦ ὑπνωτισμοῦ, ἣν ἐπισήμως ἐποίησε διὰ τῆς περιφήμου αὐτοῦ ἀνακοινώσεως εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν.

*
* *

Εἰς προχείρους γραμμὰς ἀδύνατον νὰ ἱστορηθῇ ἡ ἐπιστημονικὴ δύναμις καὶ ἀξία τοῦ τοσοῦτον ἐνδόξως κρατήσαντος τὰ σκῆπτρα τῆς ἐπιστήμης ὡς πρὸς τὰ νευρικὰ νοσήματα καθ' ἅσπασαν τὴν Εὐρώπην ΣΑΡΚΩ, διότι εἶναι μέγα ἔργον ἡ μελέτη τῆς ὅλης ζωῆς τοῦ ἐξόχου Ἀνδρός, οὗ τὰ δημιουργήματα τοῦ μεγάλου πνεύματός του θέλουσι παραμείνει ὅποια οὗτος ἀληθῶς διέπλασεν αὐτά, μαρτυροῦντα πρὸς τοὺς μεταγενεστέρους τὸ μέγεθος τοῦ Ἔργου του καὶ τὴν αἰγλήν τοῦ ἐφεξῆς ἀθανάτου ὀνοματός του.

